Valtioneuvoston kanslia MUISTIO VNEUS2021-00199

VNEUS Koikkalainen Anna(VNK) 01.03.2021

Viite

Asia
Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallinen videokokous 25.-26.2.

Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallisen videokokouksen (25.–26.2.) aiheina olivat covid-19, terveys, turvallisuus ja puolustus sekä eteläinen naapurusto. Päämiehet hyväksyivät julkilausuman.

Covid-19-epidemian torjunnan osalta päämiehet painottivat erityisesti tarvetta nopeuttaa rokotteiden hyväksymistä, tuotantoa ja jakelua. Uusien virusmuunnosten aiheuttamat uhat on huomioitava epidemian vastaisissa toimissa. Yhteistä lähestymistapaa rokotustodistuksiin on työstettävä edelleen.

EU:n varautumista tuleviin terveysuhkiin pitää parantaa.

Päämiehet korostivat EU:n turvallisuus- ja puolustusyhteistyön vahvistamisen tarvetta. EU:n on voimistettava kykyään toimia itsenäisesti. Läheinen yhteistyö Naton ja YK:n kanssa jatkuu. EU:n kriisinsietokykyä ja varautumista on parannettava.

Eurooppa-neuvoston jäsenet toivottivat myös tervetulleeksi EU:n eteläistä naapurustoa koskevan kumppanuuden uudistamisen ja vahvistamisen.

Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallisen videokokouksen (25.–26.2.) aiheina olivat covid-19, terveys, turvallisuus ja puolustus sekä eteläinen naapurusto. Eurooppa-neuvoston jäsenet hyväksyivät videokokouksessa näitä aiheita käsittelevän julkilausuman.

Eurooppa-neuvoston jäsenet jatkavat yhteistyötä ja koordinaatiota covid-19-pandemian voittamiseksi ja sen seurausten hoitamiseksi. Päämiehet totesivat, että epidemiologinen tilanne jatkuu vakavana, joten on ylläpidettävä tiukkoja rajoituksia ja tehostettava toimia rokotteiden saatavuuden parantamiseksi. Ei-välttämätöntä matkustamista on rajoitettava.

Keskustelussa päämiehet korostivat erityisesti tarvetta nopeuttaa rokotteiden hyväksymistä, tuotantoa ja jakelua sekä tarvetta huomioida uusien virusmuunnosten aiheuttamat uhat covid-19:n vastaisissa toimissa ml. rokotteiden mukauttaminen tarpeen mukaan. Eurooppa-neuvoston jäsenet ilmaisivat tukensa komission ja jäsenmaiden lisätoimille rokotteiden tuotantokapasiteetin lisäämiseksi. Seuranta- ja havaitsemisvalmiuksia on parannettava virusmuunnosten tunnistamiseksi. Rokotteita toimittavien yritysten on noudatettava sopimusperusteisia toimitusaikatauluja.

Eurooppa-neuvoston jäsenet keskustelivat myös rokotustodistuksista ja totesivat, että yhteistä lähestymistapaa rokotustodistuksiin on työstettävä edelleen. Päämiehet vahvistivat solidaarisuutensa kolmansia maita kohtaan.

Eurooppa-neuvoston jäsenet totesivat, että koordinaatiota on parannettava sen varmistamiseksi, että EU on tulevaisuudessa paremmin varautunut terveysuhkiin. Eurooppa-neuvoston jäsenet pyysivät komissiota esittämään viimeistään kesäkuussa 2021 ensimmäisen raportin covid-19-pandemian opeista, mukaan lukien tiedonvaihto, koordinointi, viestintä, yhteishankinnat sekä riittävän tuotantokapasiteetin turvaaminen ja strategiset varastot. Päämiehet painottivat monenvälisen yhteistyön merkitystä nykyisiin ja tuleviin terveysuhkiin vastaamiseksi.

Turvallisuudesta ja puolustuksesta käytyyn keskusteluun sisältyi näkemysten vaihto Naton pääsihteerin Jens Stoltenbergin kanssa. Julkilausumassa päämiehet korostivat sitoumusta strategisen ohjelman toimeenpanoon, EU:n etujen ja arvojen edistämiseen sekä kriisinsietokyvyn ja varautumisen parantamiseen. EU:n on otettava enemmän vastuuta turvallisuudestaan ja vahvistettava kykyään toimia itsenäisesti. Päämiehet painottivat kumppanuutta Naton ja YK:n kanssa. Transatlanttinen yhteistyö on tärkeää. Eurooppa-neuvoston jäsenet korostivat turvallisuus- ja puolustusalan yhteistyön voimistamista, siviili- ja sotilaallisten suorituskykyjen kehittämistä ja operatiivisen valmiuden vahvistamista, mukaan lukien mm. pysyvä rakenteellinen yhteistyö ja uudet teknologiat. EU:n kyberresilienssiä on parannettava ja vahvistettava yhteistyötä ja koordinaatiota hybridiuhkien torjumiseksi. Päämiehet pyysivät korkeaa edustajaa yhdessä jäsenmaiden kanssa jatkamaan työtä, jotta strateginen kompassi voidaan hyväksyä maaliskuuhun 2022 mennessä. Eurooppa-neuvostossa käsitellään säännöllisesti turvallisuutta ja puolustusta.

Videokokouksessa käsiteltiin myös EU:n suhdetta eteläiseen naapurustoon. Päämiehet toivottivat tervetulleeksi EU:n eteläistä naapurustoa koskevan kumppanuuden uudistamisen ja vahvistamisen komission ja korkean edustajan aiheesta laatiman tiedonannon pohjalta.

Pääministeri Marin painotti videokokouksessa EU:n yhteisiä vahvoja toimia covid-19-epidemian voittamiseksi. Eurooppalainen strategia rokotteiden hankkimiseksi on ollut tarpeen. Nyt on tehtävä kaikki mahdollinen rokotetoimitusten nopeuttamiseksi ja rokotteiden tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi. On myös huolehdittava siitä, että rokotteet mukautetaan uusiin virusvariantteihin. Yhteisen todistuksen osalta Marin ilmaisi tukensa Viron yhdessä Maailman terveysjärjestön WHO:n kanssa käynnistämälle pilottihankkeelle. Marin painotti sitä, että EU:ssa tarvitaan yhteinen strategia terveysturvallisten rajanylitysten varmistamiseksi ml. yhteiset käytännöt esimerkiksi testauksen ja karanteenien osalta. Puheenjohtaja Charles Michel totesi, että keskustelua yhteisestä lähestymistavasta matkustamiseen on jatkettava valmistauduttaessa maaliskuun Eurooppa-neuvostoon. Turvallisuudesta ja puolustuksesta käydyssä keskustelussa pääministeri Marin painotti EU:n kykyä toimia turvallisuuden tuottajana, kumppanuuksia, solidaarisuutta ja keskinäistä avunantoa sekä huoltovarmuuden turvaamista puolustuksen alalla EU:n kriisinsietokyvyn parantamiseksi.

LIITTEET

Asiasanat	Eurooppa-neuvosto, koronavirukset, terveyspolitiikka, YTPP, Välimeri
Hoitaa	**PLM, STM, UM, VNK**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SM, TEM, VM, YM